

Novosti

ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

ISSN 1846-2405

broj 15, ožujak 2024.

ISSN 1846-1832

Uvodnik

Dragi čitatelji, studenti i profesori, pred vama se nalazi 15. broj Novosti u kojima se kao i uvijek dosada predstavljaju aktivnosti Odsjeka koje su se održale tijekom kalendarske 2023. godine te se u skladu s time odnose na akademsku 2022./2023. godinu i početak akademske 2023./2024. godine. Novosti Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku od 2006. godine donose pregled rada nastavnika i studenata u području informacijskih djelatnosti i informacijskih znanosti.

U rubrikama ovog broja Novosti donosimo opis brojnih događanja, predavanja i edukacija. Također možete pročitati na kojim su znanstvenim, stručnim, domaćim i međunarodnim skupovima sudjelovali nastavnici i studenti, koje smo predavače ugostili na nastavi, gdje se održavala te-

renska nastava, tko je diplomirao, gdje su studenti prijediplomskog studija obavljali stručnu praksu itd.

Novosti je grafički i likovno oblikovala doc. dr. sc. Josipa Selthofer, a doc. dr. sc. Tomislav Jakopec pruža tehničku podršku za mrežne stranice na kojima tijekom godine možete pronaći sve aktualne vijesti o Odsjeku, njegovim djelatnicima i studentima. Zahvaljujemo svim suradnicima koji su svojim tekstovima i fotografijama obogatili ovaj broj te pozivamo sve zainteresirane da nam šalju priloge za iduće izdanje Novosti. Raduje nas kada možemo objaviti gdje ste bili i što ste pritom radili ili naučili.

Na kraju, svima vam želimo sretnu i uspješnu 2024. godinu!

Uredništvo Novosti

Sadržaj

ODSJEK ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI	4
Odsjek u brojkama	4
Studenti 2023./2024.	5
Napredovanja nastavnika Odsjeka	5
Nagrade članovima Odsjeka	6
25. obljetnica Odsjeka	6
SUDJELOVANJA NA ZNANSTVENIM I STRUČNIM SKUPOVIMA I KONFERENCIJAMA	7
OSTALA DOGAĐANJA	14
GOSTUJUĆA PREDAVANJA	23
TERENSKA NASTAVA	25
OBJAVLJENI RADOVI ČLANOVA ODSJEKA	29
PRILOZI U MEDIJIMA	31
POPIS DODJELJENIH TEMA ZAVRŠNIH I DIPLOMSKIH RADOVA	32
STUDENSKA PRAKSA	35
STUDENSKA AKTIVNOSTI	36
STUDENSKA NAGRADE	43

Odsjek za informacijske

ODSJEK U BROJKAMA

PROČELNICA ODSJEKA

prof. dr. sc. Sanjica Faletar

ZAMJENICA PROČELNICE ODSJEKA

doc. dr. sc. Milijana Mičunović (do rujna 2023.)

izv. prof. dr. sc. Anita Papić (od listopada 2023.)

KATEDRA ZA INFORMACIJSKO DRUŠTVO, KNJIŽNICE I KORISNIKE

prof. dr. sc. Sanjica Faletar

izv. prof. dr. sc. Ivana Martinović

doc. dr. sc. Darko Lacović

doc. dr. sc. Gordana Lesinger (do listopada 2023.)

doc. dr. sc. Milijana Mičunović (voditeljica)

doc. dr. sc. Snježana Stanarević Katavić

KATEDRA ZA ORGANIZACIJU INFORMACIJA I ZAŠTITU PISANE BAŠTINE

prof. dr. sc. Damir Hasenay

prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog

izv. prof. dr. sc. Boris Bosančić

doc. dr. sc. Kristina Feldvari (voditeljica)

dr. sc. Tihana Lubina, viša asistentica

dr. sc. Ines Horvat, asistentica

KATEDRA ZA INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

prof. dr. sc. Boris Badurina

izv. prof. dr. sc. Anita Papić

doc. dr. sc. Tomislav Jakopec (voditelj)

dr. sc. Tamara Zadravec

Mirna Gilman Ranogajec, asistentica

KATEDRA ZA KNJIGU I NAKLADNIŠTVO

prof. dr. sc. Gordana Dukić

prof. dr. sc. Jelena Lakuš (voditeljica)

prof. dr. sc. Zoran Velagić

doc. dr. sc. Marija Erl Šafar

doc. dr. sc. Josipa Selthofer

dr. sc. Ines Hocenski, asistentica

NAPREDOVANJA NASTAVNIKA ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

STUDENTI

U akademskoj godini 2023./2024. prijediplomski studij Informatologije upisalo je 50 studenata (Jednopedmetni studij informatologije: 27, Informatologija i Engleski jezik i književnost: 10, Informatologija i Filozofija: 1, Informatologija i Hrvatski jezik i književnost: 4, Informatologija i Njemački jezik i književnost: 3, Informatologija i Povijest umjetnosti: 5), a diplomski studij 17 studenata (Nakladništvo i Engleski jezik i književnost: 2, Nakladništvo i Informatijska tehnologija: 12, Informatologija i Hrvatski jezik i književnost (nastavnički): 1, Informatologija i Engleski jezik i književnost (nastavnički): 1, Informatologija i Engleski jezik i književnost (prevoditeljski): 1).

Na jednopedmetnom prijediplomskom studiju studiralo je ukupno 97 studenata, na dvo-predmetnom prijediplomskom studiju 55, a na diplomskom studiju ukupno 65 studenata.

Krajem 2022. godine i u 2023. godini studij je završilo 26 prvostupnika (prijediplomski studij) i 30 magistara informatologije (diplomski studij).

Tijekom 2023. godine u viša znanstvena zvanja napredovali su sljedeći nastavnici Odsjeka:

prof. dr. sc. Zoran Velagić izabran je 18. siječnja 2023. godine na više znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom izboru iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja informacijske i komunikacijske znanosti

prof. dr. sc. Boris Badurina izabran je 20. rujna 2023. godine na više znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja informacijske i komunikacijske znanosti (znanstvene grane knjižničarstva)

dr. sc. Ines Horvat obranila je doktorsku disertaciju pod naslovom *Metodološki okvir upravljanja zaštitom pisane baštine* 26. srpnja 2023. godine na Sveučilištu u Zadru

dr. sc. Ines Hocenski obranila je doktorsku disertaciju pod naslovom *Poslovanje nakladnika u kriznim razdobljima: hrvatsko nakladništvo od 1990. do 2020.* dana 18. rujna 2023. godine na Sveučilištu u Zadru.

NAGRADE ČLANOVIMA ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

Članak *Study of health information needs among adolescents in Croatia shows distinct gender differences in information seeking behaviour* autorica izv. prof. dr. sc. Ivane Martinović, doc. dr. sc. Snježane Stanarević Katavić i Sung Un Kim jedan je od najcitiranijih radova u časopisu *Health Information and Libraries Journal* tijekom 2021. i 2022. godine. Rad je nastao u okviru projekta UNIOS INGI-2015-15 „Istraživanje informacijskog ponašanja mladih pri pretraživanju zdravstvenih informacija”.

25. obljetnica Odsjeka za informacijske znanosti

Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku u 2023. godini obilježio je 25. godina svoga djelovanja i uspješnog rada. U 25 godina postojanja na njemu su se obrazovali brojni mladi stručnjaci u području knjižničarstva i informacijskih znanosti, nakladništva i informacijske tehnologije, a uz nastavnike zaposlene na Odsjeku u njegovu su radu tijekom godina sudjelovali i brojni tuzemni i inozemni stručnjaci i znanstvenici. Pregled dosadašnjih nastavnih, znanstvenih i stručnih aktivnosti studenata i nastavnika Odsjeka može se pronaći u monografiji Spomenica Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, koju je uredila prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog i koja je dostupna na: https://sokrat.ffos.hr/oziz/spomenica/OZIZ_spomenica_final.pdf.

Zahvaljujući kvaliteti i sveobuhvatnosti rada Odsjek je ostavio trajan trag u visokom obrazovanju informacijskih stručnjaka u Osijeku i Hrvatskoj te će, vođen načelima izvrsnosti i stručnosti, nastaviti svoju misiju obrazovanja sljedećih generacija stručnjaka, kontinuiranog rasta i razvoja struke i znanosti te služenja zajednici. Odsjek je, u akademskoj godini 2023./2024., obilježio 25 godina svoga postojanja kroz organiziranje brojnih stručnih, znanstvenih, popularno-znanstvenih i društveno angažiranih aktivnosti i događanja.

Članovi Odsjeka za informacijske znanosti

Sudjelovanja na znanstvenim i stručnim skupovima i konferencijama

SKUP INFORMACIJSKA SLUŽBA – TRADICIJA, SADAŠNOST I BUDUĆNOST

Dana 25. studenog 2022. održan je *online* stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem *Informacijska služba – tradicija, sadašnjost i budućnost* u organizaciji Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica i suorganizaciji Sekcije za narodne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva. Skup se bavio temama obrazovanja i kompetencija knjižničara za rad u informacijskoj službi, organizacijom suvremene informacijske službe, informacijskim izvorima i njihovim pretraživanjem i vrednovanjem te korisnicima informacijsko-referalnih

usluga. U okviru tematskog bloka posvećenog informacijskoj službi i akademskoj praksi u Hrvatskoj red. prof. dr. sc. Jelena Lakuš i doc. dr. sc. Snježana Stanarević Katavić održale su pozvano izlaganje pod nazivom *Obrazovanje za rad u informacijskoj službi: sprega starih i novih znanja i kompetencija* u kojemu su opisale pristupe, ciljeve i sadržaje formalnog obrazovanja knjižničara na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku pri stjecanju kompetencija potrebnih za rad u informacijskoj službi.

PANEL-RASPRAVA SUVREMENA KRETANJA INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKIH ZNANOSTI

Na Sveučilištu Sjever u Varaždinu 17. veljače 2023. održala se panel-rasprava na temu suvremenih kretanja informacijsko-komunikacijskih znanosti s posebnim naglaskom na organizaciju i izvedbu doktorskih studija u tom polju. Organizator skupa bio je Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij Mediji i komunikacija Sveučilišta Sjever. Sudionici panel-rasprave bili su predstavnici doktorskih studija u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti sa Sveučilišta u Beogradu, Sveučilišta u Podgorici, Sveučilišta u Sarajevu, Sveučilišta u Mostaru, Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta u Rijeci, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Sveučilišta u Zadru, Sveučilišta u Dubrovniku i Sveučilišta Sjever. Predstavnice Sveučilišta u Osijeku bile su profesorice Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku prof. dr. sc. Sanjica Faletar i prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog. Na sastanku su, pored sveučilišnih nastavnika i doktorskih studenata,

sudjelovale i predstavnice Agencije za znanost i obrazovanje te SRCE-a. Panel-rasprava predstavnika nastavnika i doktoranada doktorskih studija u Hrvatskoj i okruženju poslužila je kao prostor razmjene ideja i razvijanja daljnje suradnje na unaprjeđivanju kvalitete doktorskih programa, usavršavanja kompetencija mentora te nastavka dijaloga s ciljem kreiranja što kvalitetnijih studija.

POZVANO IZLAGANJE IZV. PROF. DR. SC. IVANE MARTINOVIĆ NA SKUPU IZGRADNJA KVALITETNIH KNJIŽNIČNIH ZBIRKI ZA DJECU: KNJIŽNIČAR ZNA!

Izv. prof. dr. sc. Ivana Martinović sudjelovala je s pozvanim izlaganjem pod nazivom *Izgradnja i upravljanje zbirkama knjižnične građe za djecu* na stručnom skupu/videokonferenciji *Izgradnja*

kvalitetnih knjižničnih zbirki za djecu: knjižničar zna! u organizaciji Hrvatskoga knjižničarskog društva i suorganizaciji Knjižnica grada Zagreba – Knjižnice Medveščak održanom 24. ožujka 2023. godine u Zagrebu.

LIDA 2023

Od 24. do 26. svibnja 2023. održana je međunarodna konferencija *Libraries in the Digital Age (LIDA)* koja se, u suorganizaciji Rutgers Sveučilišta iz SAD-a, Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku te Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru održava od 2000. godine. Konferencija se prvi put održala na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Konferencija se održala uz podršku Filozofskog fakulteta u Osijeku, Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i Škole za informacije i komunikacije Sveučilišta Rutgers (SAD), brojnih sponzora kao što su Europski ogranak Svjetske udruge za informacijsku znanost (ASIS&T), Goethe Institut, IZUM Slovenian Institute of Information Science, Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, Stanić Beverages d.o.o. i Balkan Pharm te pod pokroviteljstvom Hrvatskoga informacijskog i dokumentacijskog društva, Hrvatskoga knjižničarskog društva te Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema. Tema ovogodišnje konferencije bila je *Information everywhere* te je o toj i srodnim temama izlagalo preko 100 autora iz cijelog svijeta (Hrvatska, Ujedinjeno Kraljevstvo, Španjolska, SAD, Novi Zeland, Pakistan, Slovenija, Švedska, Nizozemska, Njemačka, Australija, Francuska, Litva, Bosna i Hercegovina, Danska, Mađarska, Norveška, Polj-

ska, Island). Radovi i pozvani predavači na ovogodišnjoj konferenciji bavili su se temama informacijske pismenosti, informacijskog ponašanja različitih društvenih skupina, otvorenim obrazovnim sadržajima, obrazovanjem knjižničara i informacijskih stručnjaka, upotrebnom računalnih igara u visokoškolskim knjižnicama itd. Uz pozvana predavanja i izlaganja prihvaćenih radova održan je doktorski forum te studentska i posterska izlaganja. Na konferenciji je izlagalo i nekoliko nastavnika i studenata Odsjeka za informacijske znanosti, a odabrani radovi objavljeni su u posebnom broju znanstvenog časopisa *Education for information*.

ASIS&T 2023 MID-YEAR CONFERENCE

Doc. dr. sc. Darko Lacović sudjelovao je na međunarodnoj konferenciji ASIS&T 2023 Mid-Year Conference čija je tema bila *Expanding Horizons of Information Science and Technology and Beyond*. Konferencija se održavala online (preko platforme

Zoom) od 11. do 13. travnja 2023. godine. U izlaganju pod nazivom *Mental health information seeking of university students in Croatia* predstavljeno je istraživanje provedeno sa studenticama 2. godine diplomskog studija Informatologije Gabrijelom Arbanas i Natašom Akmačić.

Izlaganja:

- *Designing an OER course in the field of written heritage preservation – importance of content adaptation.* Damir Haseynay, Ines Horvat, Marija Milošević
- *Library and information science study program through the eyes of students: Preliminary findings.* Sanjica Faletar, Kornelija Petr Balog, Mirna Gilman Ranogajec

- *What images are communicating about the COVID-19 pandemic?* Josipa Selthofer, Ines Hocenski
- *Digital privacy and data protection knowledge and skills of Generation Z.* Hajdi Ivanović, Snježana Stanarević Katavić, Anita Papić
- *The impact of the COVID-19 pandemic on physical health and mental well-being of university teaching staff: The case of Faculty of Humanities and Social Sciences in Osijek.* Milijana Mićunović, Tin Veljača, Kristina Feldvari
- *Impact of online health information seeking behavior on treatment outcome in urological patients and its legal aspects.* Katarina Knol Radoja, Ivan Radoja, Anita Papić

Postersko izlaganje:

- *Information literacy of young adults at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Osijek: Online disinformation, misinformation, and malinformation.* Borna Petrović, Lucija Belošević, Marija Erl Šafar, Tihana Lubina

Više o konferenciji možete pronaći na službenim mrežnim stranicama <https://lida.ffos.hr/>.

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA DIGITAL TRANSFORMATION AND INCLUSIVENESS OF THE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE TIME OF CRISIS SITUATIONS

Međunarodna konferencija *Digital Transformation and Inclusiveness of the Higher Education Institutions in the Time of Crisis Situations* u okviru Erasmus + projekta *Digital Education for Crisis Situations: Times When There is no Alternative – DECriS* (2020-1-HR01-KA226-HE-094685) održana je od 22. do 23. svibnja 2023. na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Konferencija je bila u organizaciji Filozofskog fakulteta u Osijeku i suorganizaciji inozemnih partnera: Stiftung Universität Hildesheim, Njemačka, Universitat de Barcelona, Španjolska i University of Library Studies

and Information Technologies, Bugarska. Cilj je projekta stvoriti okvir za pravilno usvajanje otvorenih obrazovnih sadržaja (Open Educational Resources) općenito, a posebno u kriznim situacijama, čime se nastoji poboljšati kvalite-

8. EUROPSKA KONFERENCIJA INFORMACIJSKE PISMENOSTI – ECIL 2023

Izv. prof. dr. sc. Ivana Martinović i studentica Mihaela Grgić, izlagale su na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji ECIL 2023. ECIL 2023 održao se u Krakowu (Poljska) od 9. listopada do 12. listopada 2023. godine. Izložen je rad pod nazivom *Information Literacy Skills of Children in The Early School Years*.

5. OKRUGLI STOL: ZAVIČAJNI

Dana 21. rujna 2023. godine na Filozofskom fakultetu u Osijeku održan je 5. okrugli stol: *Zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panskog prostora*. Okrugli stol organiziran je s ciljem otkrivanja i predstavljanja zavičajnih fondova u različitim vrstama knjižnica i ba-

ta *online* učenja, smanjiti osjećaj izolacije uobičajen u situacijama poput posvemašnjeg zatvaranja (*lockdown*) te podržati nastavnike i studente u njihovu razvoju, posebno u smislu prilagodljivog, personaliziranog i svrhovitog učenja. Također, projekt ima nekoliko specifičnih istraživačkih ciljeva

čija se realizacija temelji na primjeni inovativnih digitalnih tehnologija, usavršavanju digitalne kompetencije, razvoju inovativnih kurikuluma i obrazovnih metoda te ostvarivanju međunarodne suradnje, odnosno suradnje sveučilišta i poslovnog sektora. Pozvani predavači bili su Airina Volungeviciene (Vytautas Magnus University, Litva) i Mario Hibert (Department of Comparative Literature and Library Sciences, Faculty of Philosophy, University of Sarajevo, Bosna i Hercegovina). Konferenciji je nazočilo ukupno 53 sudionika iz Sjedinjenih Američkih Država, Novog Zelanda, Švedske, Francuske, Švicarske, Litve, Španjolske, Njemačke, Bugarske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske.

FONDOVI I ZBIRKE U KNJIŽNICAMA PANONSKOG PROSTORA

štinskih ustanova te iznalaženjem poveznica, osoba i događaja koji bi bili okosnice međusobne suradnje i povezivanja zajedničkim projektima. Organizatori skupa bili su Filozofski

fakultet u Osijeku, Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek i Komisija za zavičajne zbirke Hrvatskoga knjižničarskog društva. Skup je okupio šezdesetak sudionika iz cijele Hrvatske, a dio sudionika sudjelovao je preko platforme Zoom. Uz hrvatske sudionike na skupu su sudjelovali i sudionici iz Mađarske, Srbije i Slovenije. U ime domaćina, Filozofskog fakulteta u Osijeku, sudionike skupa pozdravila je voditeljica Odsjeka za informacijske znanosti prof. dr. Sanjica Faletar. Skup je održan pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije i Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

SKUP PROJEKTA COMPOUND

Skup projekta *Compound (Think Tank 3)* održan je na Filozofskom fakultetu u Ljubljani od 21. do 24. srpnja 2023. godine. Kao članica W4 skupine (Educational Publishing) projekta *Compound* kojemu je nositelj Humboldt University, Berlin, a koji financira Ministarstvo obrazovanja i znanosti Republike Njemačke, doc. dr. sc. Josipa Selthofer na skupu je održala izlaganje *Povijest nakladništva i obrazovno nakladništvo u RH*. Više o projektu *Compound* nalazi se na poveznici <https://blogs.hu-berlin.de/compounds/>.

CONFERENCE ON INTERDISCIPLINARY MANAGEMENT RESEARCH (IMR 2023)

Prof. dr. sc. Gordana Dukić sudjelovala je na konferenciji „Interdisciplinary Management Research XIX“ koja je održana od 28. do 30. rujna 2023. godi-

ne u Osijeku. Na konferenciji je izložila rad „*Perceived Usefulness of Continuing Education to Management Practice*“.

CONFIA 2023

Doc. dr. sc. Josipa Selthofer sudjelovala je s izlaganjem pod nazivom *Culture of comics in Croatia before and after 1991* na konferenciji *10th International Conference on Illustration and Animation (Confia 2023)* koja se održala u Portugalu (Caldas da Rainha) 6. i 7. srpnja 2023. godine. Više informacija o konferenciji nalazi se na <https://confia.ipca.pt>.

STRUČNI SKUP SURADNJA, IZGRADNJA, NADOGRAĐNJA – VOLONTIRANJE U KNJIŽNICAMA U GRADSKOJ KNJIŽNICI I ČITAONICI VIROVITICA

Doc. dr. sc. Darko Lacović sudjelovao je 29. rujna 2023. godine na stručnom skupu *Suradnja, izgradnja, nadogradnja – Volontiranje u knjižnicama u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica*, a studentica 2. godine

diplomskog studija Informa-tologija i Nakladništvo Lorena Martinušić održala je izlaganje pod nazivom *Suradnja knjižnica sa stručnjacima u promicanju pismenosti o mentalnom zdravlju*.

INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI U KONTEKSTU PROMJENA

Izv. prof. dr. sc. Anita Papić je u svojstvu zamjenice pročelnice Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku na poziv organizatora konferencije „Informacijske i komunikacijske znanosti u kontekstu promjena“ održala izlaganje „Informacijske znanosti u kontekstu promjena: 25. obljetnica Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku“. Konferencija ICS23 osmišljena je kao istraživanje i rasprava o informacijskim i komunikacijskim znanostima, te je nastavak panel rasprave održane na Sveučilištu Sjever u veljači 2023. godine na kojoj se govorilo o suvremenim tijekovima u navedenom području znanosti. Cilj je ovom konferencijom skrenuti pozornost na prije više od trideset godina uspostavljeno zajedništvo informacijsko-komunikacijskih znanosti, te pokušati odgovoriti na pitanje je li ono danas jače nego što je to bilo u svojim začecima ili su sve znanstvene discipline ponovno u preispitivanju.

Ostala događanja

RADIONICA DISLEKSIJA NIJE IGRA

Dana 9. veljače 2023. na Filozofskom fakultetu u Osijeku u suorganizaciji Odsjeka za informacijske znanosti (Sanjica Faletar) i Poliklinike SUVAG iz Osijeka (Zrinka Kuna) održana radionica pod naslovom *Disleksija nije igra*. U radionici su sudjelovali učenici 2.a razreda Osnovne škole „Franjo Tuđman” iz Belog Manastira u pratnji razrednice Silvine Lovrenčić. Radionica je organizirana u okviru nacionalne kampanje Hrvatskoga knjižničarskog društva *I ja želim čitati* čiji je cilj poticanje čitanja kod osoba s disleksijom i drugim teškoćama čitanja. Učenici

su u prvom dijelu radionice saznali što je to disleksija i kako utječe na naše živote (na radnom mjestu, u školi i svakodnevnom životu) te na koji način mogu pomoći logopedi i knjižničari. Potom su učenici, poput pravih studenata, pisali test čiji je cilj bio utvrditi njihove vještine percepcije, čitanja, slušanja i razumijevanja. Nakon radionice učenici su sudjelovali u predstavljanju slikovnice *Više se ne bojim Babaroge: Slavenska mitologija za djecu* studentica prijediplomskog studija Pedagogije te su posjetili Dječji odjel Gradske i sveučilišne knjižnice.

NOVO IZDANJE IFLA-inih SMJERNICA ZA KNJIŽNIČNE USLUGE ZA ZATVORENIKE

Krovno svjetsko udruženje knjižničara (IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions) objavilo je u veljači 2023. četvrto, revidirano izdanje *Smjernica za knjižnične usluge za zatvorenike*. Publikacija je osmišljena kao pomagalo za planiranje, implementaciju i vrednovanje knjižničnih usluga zatvorenicima u svim tipovima kaznenih tijela (kaznionice, zatvori, odgojni zavodi) te može poslužiti kao vodič za razvoj nacionalnih smjernica za knjižnične usluge za zatvorenike. U dokumentu su uključeni minimalni standardi koji bi se trebali poštovati u onim zemljama gdje zatvorske knjižnice nisu dovoljno razvijene kako bi se zatvorenicima osiguralo zakonom zajamčeno pravo na čitanje,

učenje i pristup informacijama. Smjernice su rezultat dvogodišnje suradnje međunarodnih stručnjaka okupljenih u Radnoj skupini za zatvorske knjižnice u okviru IFLA-ine Sekcije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama. Kao članica Radne skupine, pod uredničkim vodstvom Jane Garner (Charles Sturt University, Australija) i Lise Krolak (UNESCO-ov Institut za cjeloživotno učenje, Njemačka), u izradi ove publikacije sudjelovala je i Sanjica Faletar s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku. Smjernice su dostupne u IFLA-inom repozitoriju (<https://repository.ifla.org/handle/123456789/2538>), za sada samo na engleskom jeziku.

U nedjelju, 16. travnja 2023. održana je biciklijada Filozofskog fakulteta u Osijeku na ruti Osijek – Kopački rit. Pored poticanja na zdrav život i kretanje cilj je biciklijade bio informirati građane o problemima s kojima se susreću osobe s disleksijom i dugim teškoćama čitanja, pozvati na intenzivniju suradnju relevantnih institucija i stručnjaka te proizvodnju knjiga prilagođenih osobama koje ne mogu čitati standardni, crni tisak. Biciklijada je i ove godine bila organizirana u znak podrške kampanji Hrvatskoga knjižničarskog društva *I ja želim čitati*, čijoj se organizaciji Filozofski fakultet u Osijeku službeno pridružio 2019. godine. Organizacijskom timu, kojeg već četvrtu godinu zaredom čine Filozofski fakultet u Osijeku, Klub studenata informacijskih znanosti „Libros”, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek, Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema te osječki ogranak Hrvatskoga čitateljskog društva, ove se godine pridružila i Poliklinika SUVAG Osijek. Rutu od 15 kilometara u jednom smjeru, bentom uz Dravu, odvozila su 54 sudionika. Zahvaljujući udruzi

BICIKLIJADA FILOZOFSKOG FAKULTETA U OSIJEKU

Sport za sve, u vožnji je sudjelovalo i desetak sudionika koji ne posjeduju vlastite bicikle, a prije polaska Eleonora Matić, policijska službenica za prevenciju Ureda načelnika Policijske uprave osječko-baranjske, upoznala je sudionike s pravilima ponašanja u prometu za bicikliste sukladno preventivnim aktivnostima projekta *Biciklirajmo, biciklističkom*. Na cilju, u Kopačkom ritu organiziran je kratak program u okviru kojega su se sudionici upoznali s problemima koje donosi disleksija. Nakon kratkog predaha, uz čokoladne energetske pločice, sudionici su uz biciklističku policijsku pratnju krenuli nazad put Osijeka. Budući da su ovogodišnju rutu uspješno svladali svi sudionici, uključujući i najmlađeg biciklista od svega 8 godina te sudionicu na monociklu na pedale (bez električnog pogona!), pozivamo građane da nam se sljedeće godine pridruže u još većem broju. Biciklijada je bila popraćena na *Slavonskoj televiziji*, u *Glasu Slavonije*, na portalima *Osijek News* i *e-Građani*, a bila je predstavljena i na Osječkoj televiziji 14. travnja 2023. u emisiji *Produženi vikend* koju možete pogledati na <https://www.youtube.com/watch?v=yvymyYIGN60>.

RADIONICA O ZABORAVLJANJU NA FESTIVALU ZNANOSTI

U utorak, 25. travnja 2023. u okviru ovogodišnje manifestacije *Festival znanosti* Sanjica Faletar i Kornelija Petr Balog održale su radionicu pod nazivom *Radionica o zaboravljanju* čiji je cilj bio učenike nižih razreda informirati o demenciji te im pokazati na koji način mogu pomoći svojim bakama i djedovima da što duže ostanu zdravi i kognitivno aktivni. Radionica je organizirana u okviru znanstvenog projekta na Filozofskom fakultetu u Osijeku pod nazivom *Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica*. Na radionici su se učenici 2.a razreda Osnovne škole Franjo Krežma u Osijeku upoznali s demencijom i Alzheimerovom bolešću, skupom simptoma koji su uzrokovani poremećajem rada mozga, a očituju se umanjnim spoznajnim i funkcionalnim sposobno-

stima (gubitak pamćenja, otežano snalaženje u prostoru i vremenu, promjene raspoloženja i ponašanja, poteškoće u zaključivanju, pisanju i govoru te svakodnevnom funkcioniranju – hranjenje, odijevanje, higijena itd.). Pored tipičnih simptoma i osnovnih obilježja bolesti učenici su saznali kako ta progresivna i neizlječiva bolest utječe na život oboljelih osoba, ali i sve članove njihovih obitelji, uključujući djecu. Posebna se pak pažnja posvetila načinima na koje se može spriječiti pojava, odnosno usporiti razvoj te bolesti, kao što su zdrav način života (prehrana, kretanje, san), aktivan društveni život te „vježbanje“ mozga čitanjem, vježbanjem pamćenja i slično. U praktičnom dijelu radionice sudionici su provjerili svoje pamćenje uz pomoć društvenih igara, a

PREDSTAVLJANJE KNJIGE “KNJIGA I KAKO JE ČITATI” LJILJANJE SABLJAK

Dana 27. travnja 2023. godine u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek upriličilo se predstavljanje knjige *Knjiga i kako je čitati: priručnik za vođeno čitanje (biblioterapiju)* (Medicinska naklada, 2022.) autorice dr. sc. Ljiljane Sabljak. Ljiljana Sabljak bila je dugogodišnja voditeljica Gradske knjižnice Zagreb te pomoćnica ravnateljice Knjižnica grada Zagreba. U svome je stručnom radu iskazivala poseban interes za svrhovitu primjenu čitanja u liječenju emocionalnih i fizičkih problema uzrokovanih ratnim traumama (biblioterapija) te ulogu koju čitanje može imati u procesu rehabilitacije. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Utvrđivanje potreba i uspješnosti provođenja posebnih programa poticanja čitanja u narodnim knjižnicama* obranila je 2018. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Organizatori ove manifestacije bili su Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema te Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek. Predstavljanje knjige organizirano je u okviru znanstvenog projekta *Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica* (interni projekt Filozofskog fakulteta u Osijeku, 2021. – 2024., voditeljica: prof. dr. sc. Sanjica Faletar). Svrha je projekta istražiti teorijske i praktične pretpostavke za izgradnju demenciji prijateljskih narodnih knjižnica i zajednica te na temelju dobi-

na samom kraju učenici su pročitali prvu problemsku slikovnicu na hrvatskom jeziku koja je posvećena demenciji *Moja baka ne zna tko sam* Ive Bezinović-Haydon.

venih znanstvenih spoznaja, u strateškom partnerstvu sa zajednicom i zainteresiranim stručnjacima, pridonijeti podizanju kvalitete života osoba oboljelih od AB-a u gradu Osijeku. Nastavno na svrhu i ciljeve projekta u njegovu okviru organiziraju se i brojne radionice i aktivnosti koje za cilj imaju senzibiliziranje građana starije životne dobi za tu tešku bolest te njihovo kognitivno osnaživanje. Priručnik *Knjiga i kako je čitati* nastao je na temelju autoričine doktorske disertacije i bogatog iskustva s radionicama vođenog čitanja. Sam priručnik podijeljen je u tri veće cjeline. Prvi dio – *Čitanje kao osobit način komunikacije* – donosi teorijska polazišta procesa čitanja, tematizira se pismenosti 21. stoljeća te pojmovi poput čitateljske znatiželje, čitateljske kompetencije i kulture čitanja. Drugi dio posvećen je posebnim programima poticanja i promicanja čitanja. Donosi povijesni pregled korištenja književnih tekstova u terapijske svrhe te razmatra ulogu, smisao i strategije vođenog čitanja promatrane iz perspektive voditelja i iz perspektive (potencijalnih) korisnika. Treći dio knjige donosi konkretne smjernice, metodologiju, strukturu i primjere radionica vođenog čitanja. Knjiga je namijenjena svima koje zanima psihosociologija čitanja, a pogotovo knjižničarima, učiteljima, pedagozima, biblioterapeutima, profesorima i studentima književnosti i hrvatskoga jezika te svima onima koji se bave ili se planiraju baviti vođenim čitanjem, odnosno razvojnom i kreativnom biblioterapijom.

PROF. DR. SC. KORNELIJA PETR BALOG NA ERASMUSU U PORTU

U razdoblju od 10. do 15. travnja 2023. prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog bila je na Sveučilištu u Portu u sklopu Erasmus+ programa za mobilnost nastavnika. Na Odsjeku za komunikacijske i informacijske znanosti koji se nalazi pri fakultetu Faculdade de Letras (Faculty of Arts and Humanities) održala je nekoliko predavanja o problemima predmetnog označavanja te dosljednosti označavanja studentima druge godine prijediplomskog i prve godine diplomskog studija.

PREDAVANJE IZV. PROF. DR. SC. IVANE MARTINOVIĆ ČITANJE U MLADENAČKOJ DOBI

Dana 13. travnja 2023. godine izv. prof. dr. sc. Ivana Martinović održala je stručno predavanje pod nazivom *Čitanje u mladenačkoj dobi* preko platforme Zoom. Na predavanju je sudjelovalo oko 70 članova Društva knjižničara Slavonije i Baranje.

RADIONICA VOĐENOG ČITANJA U GRADSKOJ I SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI OSIJEK

Dana 27. travnja 2023. godine u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek održala se *Radionica vođenog čitanja* (tzv. biblioterapija) u organizaciji Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema te Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. Radionica je provedena u okviru znanstvenog projekta *Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica* (interni projekt Filozofskog fakulteta u Osijeku, 2021. – 2024., voditeljica: prof. dr. sc. Sanjica Faletar). Svrha je projekta istražiti teorijske i praktične pretpostavke za izgradnju demenciji prijateljskih narodnih knjižnica i zajednica te na temelju dobivenih znanstvenih spoznaja, u strateškom partnerstvu sa za-

jednicom i zainteresiranim stručnjacima, pridonijeti podizanju kvalitete života osoba oboljelih od AB-a u gradu Osijeku. Nastavno na svrhu i ciljeve projekta u njegovu okviru organiziraju se i brojne radionice i aktivnosti koje za cilj imaju senzibiliziranje građana starije životne dobi za tu tešku bolest te njihovo kognitivno osnaživanje. *Radionica vođenog čitanja* (tzv. biblioterapijska radionica) koju je vodila dr. sc. Ljiljana Sabljak organizirana je za članove udruge Aktivni umirovljenici Osijek. U sat vremena članovi su udruge razgovorom o pročitanim tekstovima evocirali neka od svojih osobnih sjećanja, misli, strahova i nada te sa zadovoljstvom zaključili o terapijskom učinku takve radionice.

PROF. DR. SC. SANJICA FALETAR NA ERASMUSU U ŠVEDSKOJ

Prof. dr. sc. Sanjica Faletar boravila je u okviru Erasmus+ programa mobilnosti nastavnika na Sveučilištu Linnaeus u gradu Växjö u Švedskoj. Tijekom programa stručnog usavršavanja od 8. do 12. svibnja 2023. na Odsjeku za knjižnične i informacijske znanosti pratila je na radnom mjestu (tzv. *job*

shadowing) prof. dr. sc. Koraljku Golub, voditeljicu Instituta, posjetila nekoliko knjižnica (visokoškolske, školske i narodne) te s nastavnicima na Odsjeku održala niz razgovora na temu izrade studijskih programa, inovativnih nastavnih metoda te upravljanja projektima međunarodne suradnje.

PREDSTAVLJANJE ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI NA DANIMA OTVORENIH VRATA FFOS-a

Odsjek za informacijske znanosti sudjelovao je na *Danima otvorenih vrata* Filozofskog fakulteta u Osijeku. Na predstavljanje studijskih programa i aktivnosti Odsjeka koje su se održale 25. svibnja 2023. godine bili su pozvani svi zainteresirani učenici srednjih škola.

RADIONICA POVODOM OBILJEŽAVANJA SVJETSKOG DANA MUZEJA

Povodom obilježavanja Svjetskog dana muzeja Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku organizirao je još jednu radionicu u udruzi Aktivni umirovljenici Osijek. Dvadesetak umirovljenika okušalo se u društvenoj igri posvećenoj lokalnoj kulturnoj baštini grada Osijeka, a najsretniji igrači osvojili su simbolične nagrade. U radionici, koja je organizirana u okviru projekta *Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica*, sudjelovale su studentice Mia Ćosić, Lucija Pintek i Katarina Mataija te prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog i prof. dr. sc. Sanjica Faletar.

RADIONICA U CENTRU ZA STALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

Prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog i prof. dr. sc. Sanjica Faletar održale su 15. rujna 2023. stručnu radionicu *Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica* za knjižničare uposlene u knjižnicama s područja grada Zagreba i Zagrebačke županije. Radionica je održana u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u okviru programa Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

PANEL-RASPRAVA IZAZOVI OBRAZOVANJA U PODRUČJU

Na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku u srijedu, 20. rujna 2023. godine održana je panel-rasprava *Izazovi obrazovanja u području informacijskih znanosti: jučer, danas, sutra*. Panel je organiziran povodom obilježavanja 25. godišnjice pokretanja studija Informatologije na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Na panelu se raspravljalo o izazovima u obrazovanju informacijskih stručnjaka, s posebnim naglaskom na očekivani razvoj područja, ključna (stručna) znanja i generičke kompetencije te trenutna očekivanja poslodavaca s osvrtom na buduće trendove. Panel je okupio 50-ak stručnjaka iz AKM ustanova (arhivi, knjižnice i muzeji), drugih sastavnica UNIOS-a, drugih sveučilišta i nakladničkih kuća, a sudjelovali su i predstavnici IT tvrtki. Voditelj panela bio je doc. dr. sc. Tomislav Jakopec.

Panelisti koji su sudjelovali u raspravi:

- prof. dr. sc. Ivanka Stričević, glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
- Emica Calogjera Rogić, Naklada Ljevak d.o.o., glavna urednica
- Dražen Radanović, Infobip Osijek, voditelj ureda
- Cvijetin Vidaković, Endava (UK), voditelj tima za testiranje programskih rješenja, alumni
- prof. dr. sc. Sanjica Faletar, pročelnica Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Panelisti su se složili da su ključni pojmovi koji u današnjem vremenu definiraju područje obrazovanja u informacijskim znanostima digitalizacija, informacijska pismenost kao i postavljanje korisnika u središte fokusa. Prof. dr. sc. Ivanka Stričević naglasila je da digitalizacija, pored praktičnih implikacija, ima vrlo snažno izraženu konceptualnu dimenziju. Emica Calogjera

INFORMACIJSKIH ZNANOSTI: JUČER, DANAS, SUTRA“

Rogić istaknula je važnost suvremenih fenomena u informacijskim znanostima koji, između ostalog uključuju i fenomen „nestanka knjige“ i ulogu umjetne inteligencije. Dražen Radanović pak ističe da je digitalizacija sveprisutna, potaknuta i pojačana pandemijom, što je rezultiralo digitalizacijom mnogih aspekata društva, dok je Cvjetin Vidaković podsjetio na važnost informacijske pismenosti i prepoznavanja ključnih izvora informacija. Prof. dr. sc. Sanjica Faletar istaknula je da je pored tema odnosno onoga što poučavamo, potrebno posvetiti važnost tomu kako to poučavamo (metode, nastavni materijali, ocjenjivanje) budući da nove generacije studenata zahtijevaju drugačije pristupe.

Kada je riječ o ključnim stručnim znanjima i generičkim kompetencijama studenata informacijskih znanosti, panelisti se slažu da su važne kako stručne kompetencije, uključujući programiranje i razumijevanje sustava, tako i tzv. meke (soft skills) vještine poput npr. socijalnih, građanskih vještina, razvoj kritičkog mišljenja i sl. Potom su svi panelisti istaknuli specifične kompetencije koje su bitne u njihovim domenama.

Što se tiče zapošljivosti studenata informacijskih znanosti, panelisti ističu potrebu za provedbom sveobuhvatnijih istraživanja kako bi se bolje razumio kontekst odnosa tržišta rada

i rezultata obrazovanja informacijskih stručnjaka. Prof. dr. sc. Ivanka Stričević primijetila je smanjenje interesa za rad u knjižnicama, dok Dražen Radanović smatra da je od stupnja akademskog obrazovanja važnije što studenti znaju raditi i kako se uklapaju u organizacijsku kulturu. Emica Calogjera Rogić pak ističe kompetencije koje studenti stječu tijekom studija nakladništva kao potencijalnu prednost pri zapošljavanju.

Zaključno, panelisti se slažu da je važno fokusirati se na buduće izazove obrazovanja u informacijskim znanostima i kontinuirano prilagođavati studijske programe uz suradnju s poslodavcima i bivšim studentima. Također, naglašena je važnost predanih i kompetentnih nastavnika koji će na studente prenijeti svoju strast prema području te kontinuiranog učenja i potrebe za ulaganje u osobni razvoj svih dionika u obrazovnom procesu.

Iz održane panel rasprave moguće je sumirati sljedeće zaključke:

- Digitalizacija se prepoznaje kao dominantni trend koji oblikuje obrazovanje i društvo.
- Kod studenata informacijskih znanosti treba poticati i razvijati stručne kompetencije, ali i „meke“ (soft skills) vještine kao npr. socijalne i građanske vještine, razvoj kritičkog mišljenja i sl.
- Potrebno je provoditi sustavnije i kontinuirane analize zapošljivosti studenata informacijskih znanosti s naglaskom na potrebe i mogućnosti zapošljavanja u knjižnicama.
- Budućnost obrazovanja u informacijskim znanostima zahtijeva prilagodbu studijskih programa, suradnju s poslodavcima te dodatno ulaganje u predane i kompetentne nastavnike.
- Kontinuirano (cjeloživotno) učenje i prilagodba novim tehnologijama iznimno su važni faktori uspjeha studenata informacijskih znanosti.

SVJETSKI DAN ALZHEIMEROVE BOLESTI

Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku obilježio je 21. rujna 2023. Svjetski dan Alzheimerove bolesti. U suradnji s udrugom Aktivni umirovljenici Osijek prof. dr. sc. Sanjica Faletar održala je predavanje čiji je cilj bio senzibilizirati članove udruge o Alzheimerovoj bolesti i demenciji općenito, a magistar kineziologije Tin Velača održao je radionicu *BrainGym* u okviru koje su sudionici naučili niz vježbi koje maksimalno koriste obje polutke mozga.

IZV. PROF. DR. SC. ANITA PAPIĆ NA ERASMUS MOBILNOSTI NASTAVNIKA NA SVEUČILIŠTU U GRAZU

Od 28. listopada 2023. do 5. studenoga 2023. izv. prof. dr. sc. Anita Papić boravila je na Institutu za operacijske i informacijske sustave Sveučilišta u Grazu (Institut für Operations und

Information Systems Universität Graz) u Austriji sa svrhom održavanja nastave u sklopu Erasmus+ programa mobilnosti nastavnog osoblja.

Gostujuća predavanja

Tomislav Buljubašić (Enea)

Na diplomskom studiju Informatičkih tehnologija 11. siječnja 2023. godine gostovao je Tomislav Buljubašić iz tvrtke Enea te je studentima održao predavanje o poslovnim procesima i informacijskim tehnologijama u tvrtki Enea. Pritom je također predstavio tvrtku te mogućnosti prakse i poslova za studente.

Antun Matanović (AAP Lehrerwelt GmbH)

U okviru kolegija Elektroničko nakladništvo i knjižarstvo na studiju Informatičkih tehnologija 19. siječnja 2023. godine naš bivši student Antun Matanović, djelatnik tvrtke AAP Lehrerwelt GmbH, održao je predavanje *Što radi IT osoba u Lehrerwelt?* i prenio svoja iskustva rada u nakladničkom sektoru.

Ivana Turk, Filip Omazić i Zvonimir Klobučar

U okviru *Tjedna karijera* Sveučilišta u Osijeku 16. svibnja 2023. održano je predavanje na temu *Informacijski horizonti: otkrijte svijet mogućnosti s diplomom iz Informatologije*. Predavanje su održali bivši studenti Odsjeka za informacijske znanosti Ivana Turk, Filip Omazić i Zvonimir Klobučar. Sa studentima su podijelili priču o svojem putovanju od studija do radnog mjesta.

Aleksandra Šutalo

(Gradska knjižnica Požega)

Aleksandra Šutalo, voditeljica Gradske knjižnice Požega, održala je 15. svibnja 2023. predavanje pod naslovom *Izazovi promjene organizacijske kulture u Gradskoj knjižnici Požega*. Predavanje je održano za studente prve godine dvopredmetnog diplomskog studija Informatologije u okviru kolegija Vrednovanje informacijskih usluga (nositeljica prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog). Kako je predavanje bilo otvoreno za javnost, pridružilo mu se i nekoliko studenata druge godine prijediplomskog studija Informatologije. Nakon dugogodišnjih nastojanja i investiranja u obnovu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i osnivača Grada Požega 15. ožujka 2021. Gradska knjižnica Požega otvorila je vrata nove, namjenski preuređene i dograđene knjižnice. Taj specifični arhitek-

tonski projekt, koji spaja zgradu koja je zaštićeno kulturno dobro s modernim, novim dograđenim dijelom, iziskivao je suradnju s konzervatorskim odjelom Ministarstva kulture i medija u Požegi. Otvaranjem nove knjižnice stanovnici Požege nisu dobili samo novu zgradu nego i posve novu i drugačije koncipiranu narodnu knjižnicu u kojoj su bili reorganizirani odjeli, djelatnici su imali nova zaduženja, fond je bio revitaliziran, knjižnične usluge modernizirane, broj i kvaliteta knjižničnih programa drastično je porastao – a sve je to bio rezultat nastojanja voditeljice da temeljito promijeni organizacijsku kulturu i time u potpunosti transformira knjižnicu. Dakako da promjena nije bila ni jednostavna ni brza, a o problemima i izazovima na koje je pri tome nailazila i kako je te probleme i poteškoće rješavala kolegica Šutalo ispričala je stu-

Terenska nastava

Arheološki muzej u Osijeku

Dana 8. svibnja 2023. studenti 1. godine prijediplomskog studija Informatologije u okviru nastave kolegija Uvod u muzeologiju posjetili su Arheološki muzej Osijek. Viša kustosica dr. sc. Dragana Rajković i mag. archaeol. Antonio Lovrinčević proveli su studente kroz muzejski postav te održali predavanje o arheološkim istraživanjima, muzejskoj dokumentaciji i znanstvenoj obradi muzejske građe. Studenti su se upoznali i s muzejskim računalnim programima (M++, S++) koji se koriste za obradu muzejske građe i dokumentacije.

Knjižnica Muzeja Slavonije u Osijeku

Studenti 1. godine Informatologije posjetili su 20. siječnja 2023. u okviru nastave iz kolegija Osnove informacijske djelatnosti knjižnicu Muzeja Slavonije. Voditeljica odjela knjižnice dr. sc. Marina Vinaj predstavila je studentima knjižnični fond i aktivnosti te zanimljivu priču o nastanku i razvoju knjižnice. Studenti su imali prilike saznati s kojim se izazovima nosi ta

Gradska knjižnica Zagreb, knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Hrvatska knjižnica za slijepe osobe u Zagrebu i Nacionalna i sveučilišna knjižnica

Dana 20. i 21. travnja 2023. studentice 1. godine diplomskog studija Informatologije posjetile su četiri informacijske ustanove u Zagrebu u okviru terenske nastave iz kolegija Upravljanje zbirka u informacijskim ustanovama i Razvoj korisničkog iskustva aplikacije. Prvog dana terenske nastave studentice su posjetile Gradsku knjižnicu u sastavu Knjižnica grada Zagreba (KGZ) i knjižnicu Filozofskog fakulteta. Nakon upoznavanja s najvećom mrežom narodnih knjižnica u Hrvatskoj (mreža Knjižnica grada Zagreba) studentice su uz stručno vodstvo posjetile sve odjele Gradske knjižnice (informativno-posudbeni odjel, odjel obrade i nabave, dječji odjel, glazbeni odjel te Središnju knjižnicu Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske) te se upoznale s njihovim djelovanjem i planovima za buduću zgradu knjižnice. Viša knjižničarka Jasmina Kenda održala je potom predavanje na temu koordinirane nabave građe u KGZ-u (jedinствен model u cijeloj zemlji) i upravljanja e-knjigama u narodnim knjižnicama. Studentice su potom posjetile knjižnicu Filozofskog fakulteta, jednu od rijetkih namjenski izgrađenih visokoškolskih knjižničnih zgrada u zemlji. Nakon obilaska knjižnične zgrade u pratnji više knjižničarke Jasmine Sočo, voditeljice Zbirke zapadne slavistike, i upoznavanja inovativnih knjižničnih usluga studentice su posjetile Ured za studente s invaliditetom gdje su se upoznale s uslugom prilagođavanja ispitne literature. Na kra-

ju su se studentice susrele s Irenom Kranjec, voditeljicom Zbirke za informacijske znanosti, koja ih je upozнала s izazovima izgradnje zbirke građe iz tog područja. Drugog dana terenske nastave studentice su posjetile Hrvatsku knjižnicu za slijepe koja već preko pedeset godina proizvodi naslove u pristupačnim formatima (zvučne knjige, knjige na brajici i u strojno čitljivim oblicima) i pruža usluge osobama s teškoćama pri čitanju standardnog tiska. Ta knjižnica posebna je po tome što omogućava pristup knjižničnoj građi i informacijama korisnicima s teškoćama pri čitanju standardnog tiska prema njihovim potrebama i zahtjevima. Budući da sama proizvodi svoj fond, u njezinu se sastavu nalaze studiji za snimanje zvučnih

knjiga i brajčna tiskara koje su studentice također posjetile. U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici (NSK) studentice su obišle sve knjižnične odjele pri čemu su se detaljnije upoznale sa Zbirkom službenih publikacija i Zbirkom inozemne Croatice. Studentice su potom poslušale izlaganje u kojem je predstavljen rad Centra za razvoj hrvatske digitalne knjižnice. Na samom kraju studentice su posjetile Digitalni laboratorij NSK, koji je otvoren u siječnju 2020. godine, a čiji je cilj poticati kulturu inovacija te korisnicima i knjižničarima osigurati siguran prostor za upoznavanje

s novim tehnologijama. On ujedno služi i kao podrška i referentna točka za sve vrste knjižnica u Hrvatskoj pri uvođenju digitalno orijentiranih usluga i razvojnih projekata u tom području. U tom se specijaliziranom prostoru, koji je zamišljen kao *makerspace*, fizički i virtualni prostor za kreativno korištenje, učenje i eksperimentiranje s novim digitalnim tehnologijama, nude obrazovni i razvojni programi te usluge poput 3D ispisa, snimanja *podcasta* i slično. Prvi je veći projekt Digitalnog laboratorija NSK *Smart Library*, mobilna aplikacija, odnosno virtualni vodič kroz prostor i usluge NSK. U nastanku te aplikacije sudjelovala je i bivša FFOS-ova studentica Dragana Kojenik, koordinatorka laboratorija.

Objavljeni radovi

članova Odsjeka za informacijske znanosti

Aleksa Varga, Melita; Feldvari, Kristina; Keglević, Ana
Proverbs off- and online // *Linguistic and Extralinguistic in Interaction*. Berlin: Peter Lang (2023), str. 101–116.

Mićunović, Milijana; Rako, Sabina; Feldvari, Kristina

Open Educational Resources (OERs) at European Higher Education Institutions in the Field of Library and Information Science during COVID-19 Pandemic // *Publications / MDPI*, 11 (2023), 3; 1–26. doi: <https://doi.org/10.3390/publications11030038>

Feldvari, Kristina; Petr Balog, Kornelija; Badurina, Boris
Percepcija i stavovi stručnjaka hrvatske AKM-zajednice o implementaciji i primjeni Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 66 (2023), 2; 1–24. doi: <https://doi.org/10.30754/vbh.66.2.1088>

Bosančić, Boris
Broadening the Field of Information // *Journal of documentation*, 79 (2023), 4; 1027–1047. doi: 10.1108/JD-09-2022-0193

Willer, Mirna; Vukadin, Ana; Bosančić, Boris; Rajh, Arian; Zlodi, Goran
Ontologija Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 66 (2023), 2; 25–52.

Dukić, Gordana
Managers and Lifelong Learning: An Analysis of Motivation and Motivational Factors. // *Management – Journal of Contemporary Management Issues*, 28 (2023) 2; 57–71.

Dukić, Gordana; Jurković, Zvonimir
Perceived Usefulness of Continuing Education to Management Practice. // *Proceedings*

of the 19th Conference on Interdisciplinary Management Research (IMR 2023) / Erceg, Aleksandar. (ur.). Osijek: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Pforzheim University, Business School, Germany (2023), str. 57–71.

Dukić, G., Ištuk, T.
Istraživanje važnosti ekonomskih razloga za internetsko piratstvo među sveučilišnim studentima. // *Marsonia: časopis za društvena i humanistička istraživanja*, 2 (2023) 2; 9–19.

Faletar, Sanjica; Žilić, Tomislava
Public library services for people with dementia: A study of students' perceptions // *IFLA journal* (2023). doi: <https://doi.org/10.1177/03400352231202507>

Faletar, Sanjica; Petr Balog, Kornelija; Gilman Ranogajec, Mirna
Library and information science study program through the eyes of students: preliminary findings // *Education for information*, 39 (2023), 3; 359–381. doi: 10.3233/EFI-230035

Faletar, Sanjica; Petr Balog, Kornelija
How Information Science Research Can Contribute to the Development of Dementia-Friendly Communities // *Proceedings of the 86th Annual Meeting of Association for Information Sciences and Technology "Making a Difference: Translating Information Research into Practice, Policy, and Action"*. Somerset, NJ: John Wiley & Sons, Inc. (2023), str. 581–585.

Petr Balog, Kornelija; Faletar, Sanjica; Jakopac, Tomislav
Older adults' attitudes toward digital technology and perceptions of its usefulness: example of the City of Osijek, Croatia // *Proceedings of the 86th Annual Meeting of Association for Information Sciences and*

Technology “Making a Difference: Translating Information Research into Practice, Policy, and Action”. Somerset, NJ: John Wiley & Sons, Inc. (2023), str. 686–689.

Spomenica Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku: 25 godina djelovanja / Petr Balog, Kornelija (ur.) Osijek: Filozofski fakultet Osijek (2023).

Petr Balog, Kornelija

Creation of dementia-friendly public libraries in Croatia // AIB studi, 63 (2023), 1; 135–147. doi: 10.2426/aibstudi-13790

Mikić, Marijana; Martinović, Ivana
Čitateljske navike i interesi učenika Gimnazije A. G. Matoša u Đakovu // Informatologija, Zagreb (2023).

Martinović, Ivana

Slikovnica po mjeri djeteta // Dijete i jezik danas: Čitanje u suvremenom okruženju, zbornik radova s X. međunarodnog znanstvenog skupa. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2023), str. 219–238.

Martinović, Ivana; Pongrac, Stjepan; Stepić, Sara

Iz sobe za bijeg u svijet knjige: istraživanje djelovanja sobe za bijeg na motivaciju učenika za čitanje // Čitatelj i čitanje u digitalno doba. Zbornik radova s međunarodnoga interdisciplinarnog znanstvenog skupa održanoga 11. studenoga 2021. u Zagrebu. Zagreb, Hrvatsko katoličko sveučilište (2023), str. 217–234.

Papić, Anita; Szombathelyi, Donata

Perception And Attitudes Toward Emerging Technology Of Biometrics Among Croatian Students // Edulearn23 Proceedings: 15th International Conference on Education and New Learning Technologies. Valencia: International Academy of Technology, Education and Development (IATED) (2023), str. 1140–1143.

Knol Radoja, Katarina; Radoja, Ivan; Papić, Anita

Online health information seeking behavior of Croatian urological patients and liability

for the violation of an individual’s right to health by disinformation // Education for information, 39 (2023), 4; 411–429. doi: 10.3233/EFI-230040

Lubina, Tihana; Stanić, Ivana

The Role of Jesuits in the Development of Croatian School Libraries // Lingua Montenegrina, XVI (2023), 2; 307–329. doi: <https://doi.org/10.46584/fcjk2020>

Arbanas, Gabrijele; Akmačić, Nataša; Laco-
vić, Darko

Mental Health Information Seeking of University Students in Croatia // 2023 Mid-Year Conference Proceedings (2023), str. 1–5. doi: 10.5281/zenodo.7680995

Horvat, Ines; Hasenay, Damir

Methodological Considerations of Written Heritage Interpretation // Qualitative and Quantitative Methods in Libraries, 12 (2023), 1; 99–110.

Horvat, Ines; Milošević, Marija; Hasenay, Damir

Designing an OER course in the field of written heritage preservation: Importance of content adaptation // Education for information, Pre-press (2023), Pre-press; 1–17. doi: 10.3233/EFI-230034

Selthofer, Josipa

Comics in Croatia before and after 1990. Proceedings of 10th Conference on Illustration and Animation. Cavalo e do Ave, Portugal: Instituto Politécnico de Lisboa (2023).

Selthofer, Josipa; Hocenski, Ines; Jakopec, Tomislav

Stavovi i iskustva umirovljenika Matice grada Osijeka nakon pohađanja edukacije o informacijsko-komunikacijskim tehnologijama // Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 66 (2023), 1; 25–44. doi: 10.30754/vbh.66.1.1022

Szombathelyi, Donata; Jakopec, Tomislav; Selthofer, Josipa

The impact of using ChatGPT on employees of Croatian IT Companies // Central European Conference on Information and Intelligent Systems: Proceedings. Varaž-

din: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike (2023), str. 473–480.

Lakuš, Jelena; Dózsa, Zsolt
Building up a Socialist Country: Primary School English Textbooks in Post-War Yugoslavia // *History of education & childrens literature*, XVIII (2023), 2; 9–28. doi: 10.48219/1229

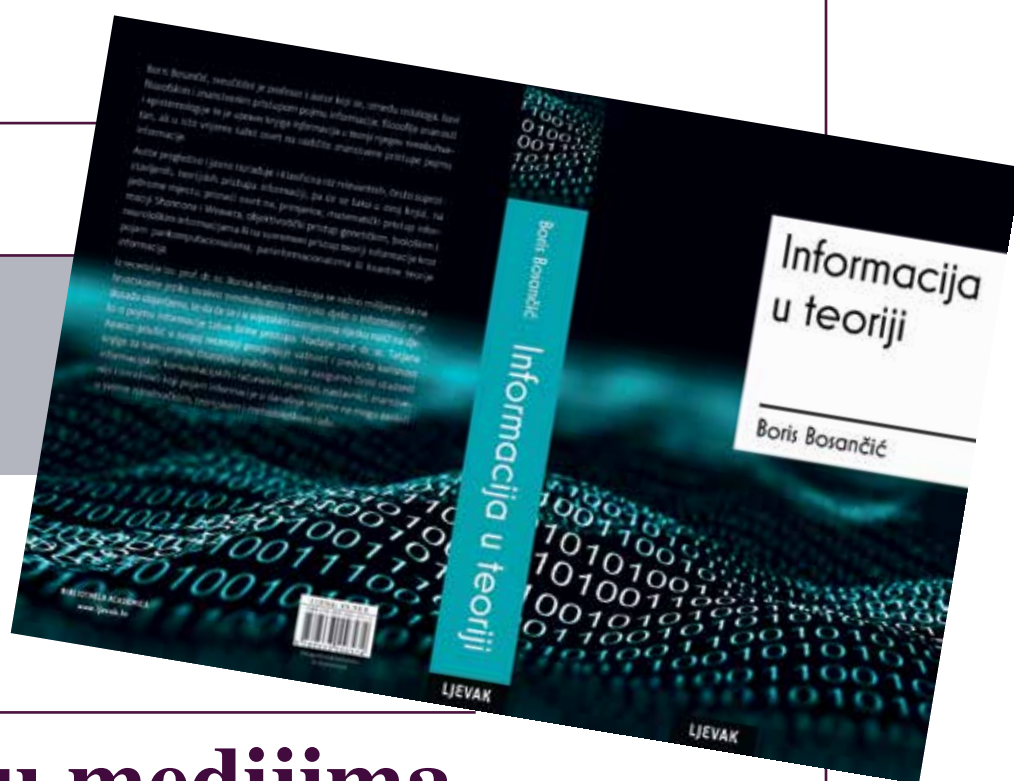
Lakuš, Jelena; Baričević, Katarina
Tjedan zabranjenih knjiga u hrvatskim

narodnim knjižnicama // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 66 (2023), 1; 73–103. doi: 10.30754/vbh.66.1.1029

Hocenski, Ines
Selthofer, Josipa. Grafički dizajn tiskanog i digitalnog proizvoda (prikaz knjige). *Filozofski fakultet Osijek; Hrvatska sveučilišna naklada* (2023) // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 66, 1, Zagreb (2023), str. 416–418.

Knjige

Bosančić, Boris.
Informacija u teoriji.
Zagreb: Naklada
Ljevak (2023).

Prilozi u medijima

Osječka televizija snimila je prilog o konferenciji *LIDA 2023* koji se nalazi na:

<https://www.youtube.com/watch?v=0MqcDT8wsdE>

U posebnom prilogu Večernjeg lista *Ordinacija* objavljen je razgovor s prof. dr. sc. Sanjicom Faletar, voditeljicom znanstvenog projekta *Izgradnja demenciji prijateljskih*

narodnih knjižnica. U prilogu su predstavljene dosadašnji rezultati te planirane projektne aktivnosti čiji je cilj podizanje kvaliteta života starijih osoba i osoba s demencijom u gradu Osijeku te informiranje građana o demenciji kako bi ih se potaknulo na preventivno djelovanje te destigmatizaciju osoba s demencijom. Članak je dostupan na: https://oziz.ffos.hr/novosti/wp-content/uploads/2023/09/Alzheimer_Ordinacija_24062023.pdf

Popis dodjeljenih tema završnih i diplomskih radova:

MENTOR	TEME ZAVRŠNIH RADOVA	STUDENT
izv. prof. dr. sc. Boris Badurina	Socijalna izolacija mladih na društvenim mrežama	Ela Sotrel
izv. prof. dr. sc. Boris Bosančić	Trajni identifikatori	Lucija Smolka
	Kritička procjena informacija na društvenim mrežama	Josipa Hiršinger
	Informacija kao fenomen 21. stoljeća	Lana Vrban
doc. dr. sc. Marija Erl Šafar	Državni arhiv u Vukovaru: djelatnost i pristup informacijama	Jovana Radošević
	Knjižnica Muzeja likovnih umjetnosti u Osijeku	Martina Bošković
	Zavičajna zbirka Gradske knjižnice Vukovar	Karmela Mihaljević
	Privatna knjižnica Julija Kempfa u Gradskoj knjižnici i čitaonici Požega	Mirta Bošnjak
	Digitalizacija knjižnične građe u specijalnim knjižnicama	Petra Kokalović
	Vrste neknjižne građe i njihova važnost za korisnike narodnih knjižnica	Ana Talan
doc. dr. sc. Kristina Feldvari	Novi kataložni pravilnik: KAM	Dominik Ivančić
prof. dr. sc. Damir Hasenay	Atlasi za prepoznavanje oštećenja građe pohranjene u baštinskim ustanovama	Tessa Sabljo
	Stručno osposobljavanje knjižničara na području zaštite građe u Republici Hrvatskoj	Nikolina Češljarić
doc. dr. sc. Tomislav Jakopec	Usporedba relacijskih i NoSQL baza podataka	Anna Marie Gašparović
	Prednosti i nedostaci korištenja CSS predprocesora (Sass, Less i Stylus) u odnosu na čist CSS	Dorotea Dražić
	Algoritmi za sažimanje lozinki	Luka Marić
	Dizajn trendovi u oblikovanju mrežnih stranica	Martina Maras
doc. dr. sc. Darko Lacović	Knjižnice u vjerskim ustanovama	Marko Milošević

izv. prof. dr. sc. Ivana Martinović	Primjena digitalnih medija u obrazovanju	Josipa Galić
	Knjižnični programi i usluge za djecu s poteškoćama u razvoju s posebnim osvrtom na djecu s Downovim sindromom i poremećajima iz spektra autizma	Nikola Janžek
	Poticanje čitateljskih navika u dječjim knjižnicama	Ivona Guštin
	Obrazovni sadržaji u otvorenom pristupu	Tin Svoboda
izv. prof. dr. sc. Anita Papić	Asistivna tehnologija	Martina Slobodanac
doc. dr. sc. Snježana Stanarević Katavić	Uloga umjetne inteligencije u otkrivanju lažnih vijesti i dezinformacija	Leo Zdjelarević

MENTOR	TEME DIPLOMSKIH RADOVA	STUDENT
INFORMATOLOGIJA (dvopredmetni):		
prof. dr. sc. Gordana Dukić	Cijena knjižničnih usluga	Lovro Bogdanović
doc. dr. sc. Kristina Feldvari	Očekivanja i stavovi studenata prema obrazovanju i ulozi informacijskih stručnjaka u digitalno doba: studija slučaja Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku	Izabel Zdravčević
	Predmetno označivanje umjetničkih slika putem korisničkih oznaka na Instagramu	Klara Krnjaković
NAKLADNIŠTVO (dvopredmetni):		
doc. dr. sc. Milijana Mičunović	Umjetna inteligencija i društvo 21. stoljeća	Mia Bošnjak
	Uloga i utjecaj intrapersonalne komunikacije na organizaciju i upravljanje vremenom i upravljanje stresom	Gabrijela Arbanas
prof. dr. sc. Zoran Velagić	Suvremene čitateljske navike i slobodno vrijeme mladih	Iva Karača
	Medijsko praćenje plagijata u Hrvatskoj tijekom 21. stoljeća	Nataša Akmačić
	Izdavačka djelatnost Filozofskog fakulteta u Osijeku	Lucija Grgić
	Građa za čitanje prilagođena osobama s demencijom	Doris Juršić

Novosti ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA (dvopredmetni):		
izv. prof. dr. sc. Boris Badurina	Kibernetička sigurnost, hakiranje i zaštita osobnih podataka na internetu	Laura Lišnić
	Usporedna analiza PHP frameworka pri izradi web aplikacija	Stella Fleis
izv. prof. dr. sc. Boris Bosančić	Semantičke grafičke baze podataka: izrada grafa znanja	Katarina Mataija
prof. dr. sc. Gordana Dukić	Znanja i vještine za upravljanje projektima u IT tvrtkama	Anamarija Puhek
doc. dr. sc. Tomislav Jakopec	Elementi digitalne pristupačnosti na .hr domeni	Anja Labak
	Automated and manual testing of athlete progress tracking application	Dajana Radić
	Razvoj jednostranične mrežne aplikacije s naglaskom na poboljšanje korisničkog iskustva	Katarina Čulap
	Proces automatiziranog testiranja programske podrške namijenjene autosalonima	Lucija Pintek
	Linearni slijed specijaliziranih modula od razvoja do produkcije Java pozadinskih aplikacija	Marko Buljan
	Analiza radnih mjesta u domeni potpornih procesa IT tvrtki na širem osječkom području	Mia Čosić
	Progresivne mrežne aplikacije	Mirna Andrišić
	Upravljanje stanjem u Reactu uz korištenje MobX-a: primjeri dobre prakse	Tin Papučić
	Usporedba Java i Kotlin mikroservisne arhitekture bazirane na Spring boot frameworku	Marija Milošević
izv. prof. dr. sc. Anita Papić	Percepcija i stavovi studenata prema biometrijskoj tehnologiji	Donata Szombathelyi
	Edukacijski roboti u obrazovanju	Filip Mudri
doc. dr. sc. Josipa Selthofer	Komparativna analiza ishoda učenja obrazovnih sustava u Europi u području informacijskih tehnologija na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini	Nikolina Gams
	Uključivi dizajn korisničkog iskustva i korisničkog sučelja	Ena Maurus
	Usporedba korisničkog iskustva dizajna prije i nakon korištenja heuristike upotrebljivosti	Hana Lelas
	Korisničko sučelje informacijske ustanove (razvoj i promjene)	Kristina Čukac

Studentska praksa

Studenti jednopredmetnog i dvopredmetnog prijediplomskog studija Informatologije tijekom akademske godine 2022./2023. praktični su rad obavili u ukupno 33 ustanove, a u nastavku se nalazi njihov popis

USTANOVE

1. godina studija

jednopredmetni prijediplomski studij

Knjižnica Akademije za umjetnost i kulturu Osijek

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

Knjižara Nova

Knjižnica Muzeja Slavonije Osijek

Fractal d.o.o.

dvopredmetni prijediplomski studij

Ofir d.o.o.

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku

Gradska knjižnica Vukovar

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

Osnovna škola Hinka Juhna Podgorač

Narodna knjižnica Dalj

Osnovna škola „Vladimir Nazor“ Čepin

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti u Osijeku

Gradska knjižnica Beli Manastir

2. godina studija

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

Hammer d.o.o.

Muzej likovnih umjetnosti Osijek

Osnovna škola „Šećerana“

Gradski muzej Vukovar (dvorac Eltz)

Gradska knjižnica Vukovar

Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU Osijek

II. gimnazija Osijek

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Osnovna škola „Dobriša Cesarić“ Osijek

Tehnička i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića Osijek

Muzej Slavonije Osijek

Knjižara Nova

Gradska knjižnica i čitaonica Petrinja

Gradska knjižnica Požega

Gradski muzej Vinkovci

Gradska knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

VIP-DATA d.o.o. Zagreb

3. godina studija

jednopredmetni prijediplomski studij

Osnovna škola Jagode Truhelke

Državni arhiv u Osijeku

Filozofski fakultet u Osijeku

Osnovna škola Miroslava Krleže Čepin

Gradska knjižnica Požega

Knjižnica „Fran Galović“ Koprivnica

Muzej Đakovštine

Udonis d.o.o.

Ofir d.o.o.

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Gradska i sveučilišna knjižnica u Osijeku

Muzej likovnih umjetnosti

dvopredmetni prijediplomski studij

Filozofski fakultet u Osijeku

Muzej Slavonije Osijek

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

Knjižara Nova

Muzej likovnih umjetnosti

Tehnička i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića Osijek

Gradska i sveučilišna knjižnica u Osijeku

Studentske aktivnosti

Znanje studenata sestrinstva Sveučilišta u Osijeku o Alzheimerovoj bolesti
Bernarda Pejić, Željko Mudri, Štefica Mikšić, Sanjica Faletar
Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Filozofski fakultet Osijek

1. Uvod
Uslijed ubrzanja procesa starenja stanovništva pretpostavlja se da će u svijetu do 2050. godine biti više od 115,4 milijuna bolesnika koji boluju od Alzheimerove bolesti temeljem čega je svrstana u skupinu globalnih javnozdravstvenih prioriteta. Tendencija porasta broja obojelih od demencije i dalje je rezultat relativizacije simptoma i kasnog dijagnosticiranja. Pri pojavi kognitivne deterioracije, najčešće se postavlja sumnja na staračku savoravljivost, a koja se smatra normalnim životnim procesom u starijoj životnoj dobi. Suvremene spoznaje upućuju na važnost ranog probira, dijagnoze i ranog liječenja, a predavatelji navedenog su visoka razina znanja i senzibilizacija zdravstvenih djelatnika i društva u cjelosti za Alzheimerovu bolest.

2. Ciljevi
Ciljevi istraživanja su: ispitati razinu i razlike u znanju studenata prijediplomskog i diplomskog studija Sestrinstva Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo o Alzheimerovoj bolesti, ispitati povezanost razine znanja i spola te povezanost razine znanja i osobne/okolišne senzibilizacije.

3. Metode
Provedena je presječna studija od ožujka do lipnja 2022. na uzorku od 270 ispitanika

- Skala znanja o Alzheimerovoj bolesti (ADKS) i sociodemografske varijable
- inferencijalna statistika, razina statističke značajnosti je $p < 0,05$

4. Rezultati
Ispitanici imaju srednju razinu znanja (medijan je 17). Značajno veću razinu znanja o utjecaju Alzheimerove bolesti na život imaju ispitanici koji studiraju na diplomskom studiju u odnosu na ispitanike na prijediplomskom studiju ($U=7516,05; P=0,01$).

Značajno veću razinu znanja imaju ispitanice ($U=3673,50; P=0,004$), ispitanici koji su okolišni senzibilizirani u odnosu na one koji tvrde da nisu upoznati s bolešću ($P=0,006$) i ispitanici kojima netko od obitelji boluje od navedene bolesti ($P=0,004$).

5. Zaključak
Kontekst online edukacije uslijed COVID-19 pandemije jedan je od karakteristika obrazovnog procesa ispitivane populacije. Ukraćen izostanak kliničkog kontakta potencijalno predstavlja odraz srednje razine znanja. Edukacija i okolišna senzibilizacija su povezane s većim razinama znanja i predstavljaju izrazito važne aspekte u osvevrivanju bolističkog pristupa i ranom probiru, dijagnozi i liječenju Alzheimerove bolesti.

Autorki: B. Kana, J. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, Š. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mudri, S. Mikšić, S. Faletar, B. Pejić, Ž. Mini EdukAI 2022

EDUKATIVNA KONFERENCIJA O ALZHEIMEROVOJ BOLESTI

Lucija Grgić, Ena Maurus i Sanjica Faletar sudjelovale su s posterskim izlaganjem *Knjižnice i demencija: stručne aktivnosti Filozofskog fakulteta Osijek* na 8. edukativnoj konferenciji o Alzheimerovoj bolesti i drugim demencijama te su predstavile stručne aktivnosti provedene u okviru projekta *Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica*. Konferencija se održala 20. i 21. prosinca 2022. godine u Zagrebu (online).

SUDJELOVANJE NA KONFERENCIJI BOBCATSSS 2023

Studentice 2. godine diplomskog studija Ena Maurus, Marija Milošević i Donata Szombathelyi te asistentica Ines Horvat sudjelovale su na studentskoj međunarodnoj konferenciji *BOBCATSSS 2023* koja se ove godine održavala u Oslu (Norveška) od 25. do 27. siječnja 2023. godine. Tema ovogodišnje konferencije bila je *A New Era: Exploring the Possibilities and Expanding the Boundaries*. Ena Maurus izložila je rad pod naslovom

How Metaverse Might Have an Impact on User Experience, Donata Szombathelyi izložila je rad pod naslovom *Croatia's LIS Students Perception of the Role of Public Libraries in Development of Dementia Friendly Communities*, a Marija Milošević izložila je rad pod naslovom *Open Educational Resources on preservation: state-of-play and creating guidelines for new content*. Sva tri izlaganja potaknula su kratku raspravu te smo na konfe-

SUDJELOVANJE NA DANU IT KARIJERA U ZADRU

Doc. dr. sc. Tomislav Jakopec, Leonarda Litvić, studentica 1. godine diplomskog studija Informatičkih tehnologija, te Anamarija Puhek i Mia Ćosić, studentice 2. godine diplomskog studija Informatičkih tehnologija, sudjelovali su 12. i 13. siječnja na 1. danu IT karijera u Zadru. Studentice su održale IT pub kviz kako bi potaknule da se takvi kvizovi redovito održavaju u Zadru.

renciji imali prilike čuti izlaganja koja su se bavila temama otvorenog sadržaja u obrazovanju, akademskih knjižnica, arhiva, školskih knjižnica i sl. Također smo imali prilike slušati tri pozvana predavanja čije su se teme bavile digitalnim knjižnicama te suradnjom baštinskih ustanova.

Tijekom posljednjeg dana konferencije imali smo priliku posjetiti novu i modernu knjižnicu Deichman Bjorvika. Slobodno vrijeme iskorišteno je za šetnju Oslom i razgledavanje brojnih znamenitosti.

RADIONICA ZA UMIROVLJENIKE

Povodom obilježavanja međunarodne manifestacije *Tjedan mozga* Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku organizirao je u četvrtak, 16. ožujka 2023. u udruzi Aktivni umirovljenici Osijek radionicu kognitivnog osnaživanja. Nakon ispitivanja svojega mentalnog statusa pomoću kratkog Mini-Cog testa tridesetak umirovljenika okušalo se u rješavanju kriptograma i osmosmjerkici na temu života i djela Marije Jurić Zagorke. Sudionici su na radionici saznali i odgovore na pitanja kao što su: Je li demencija nasljedna?, Mogu li od demencije oboljeti osobe mlađe od 60 godina?, Je li demencija dio normalnog starenja?, Može li čitanje usporiti pojavu bolesti?. U radionici, koja je organizirana u okviru projekta *Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica*, sudjelovale su studentice Mia Ćosić, Lucija Pintek i Katarina Mataija te prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog i prof. dr. sc. Sanjica Faletar.

SUDJELOVANJE NA KONFERENCIJI DANI E-INFRASTRUKTURE 2023

Na konferenciji *DEI: Dani e-infrastrukture 2023*, koja se održavala u Zagrebu od 28. do 30. ožujka 2023. godine pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja, Rektorskog zbora RH i Grada Zagreba, student 3. godine prijediplomskog studija Informatologije Luka Marić pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Ivane Martinović i asistentice Mirne Gilman Ranogajec održao je postersko izlaganje na temu *Učinci pandemije bolesti COVID-19 na obrazovanje*.

KONFERENCIJA DEI 2023

DEI 2023 (Dani e-infrastrukture) konferencija je koja okuplja svu zainteresiranu akademsku zajednicu u prostorijama Mozaik Event Centra i u prostorijama SRCE-a, a cilj joj je unaprjeđenje znanosti i informacijskih sustava u visokom obrazovanju. Dana 29. ožujka 2023. godine na istoimenoj konferenciji u Zagrebu studentica 2. godine diplomskog studija Nakladništva i Informatijskih tehnologija Donata Szombathelyi održala je postersko izlaganje na temu *Izazovi i prilike prakse u online okruženju: stavovi poslodavaca* pod mentorstvom doc. dr. sc. Tomislava Jakopeca. U kratkim crtama prezentirana je problematika provođenja studentske prakse za vrijeme pandemije bolesti COVID-19.

BIVŠI STUDENTI ODRŽALI PREDAVANJE NA TJEDNU KARIJERA

Dana 16. svibnja 2023. u okviru *Tjedna karijera* Sveučilišta u Osijeku na Filozofskom fakultetu u Osijeku održano je predavanje na temu *Informacijski horizonti: otkrijte svijet mogućnosti s diplomom iz Informatologije*. Predavanje su održali bivši studenti Odsjeka za informacijske znanosti Ivana Turk, Filip Omazić i Zvonimir Klobučar te sa studentima podijelili priču o svojem putovanju od studija do radnog mjesta. Izlagači su govorili o svojim iskustvima, izazovima i uspjesima prilikom zapošljavanja te studentima pružili savjete za uspješnu karijeru u području informacijskih znanosti. Sudionici su imali priliku postavljati pitanja i razgovarati s bivšim studentima kako bi stekli dublje razumijevanje struke i dobili korisne savjete za svoje vlastite karijere. Ovaj je događaj pružio vrijednu priliku za povezivanje studenata s uspješnim bivšim kolegama i dobivanje praktičnih informacija o mogućnostima koje studij Informatologije nudi.

PREDVANJE KAKO TIJEKOM STUDIRANJA STEĆI DODATNE VJEŠTINE I KORISNA POSLOVNA ISKUSTVA?

Dana 16. svibnja 2023. u okviru *Tjedna karijera* Sveučilišta u Osijeku na Filozofskom fakultetu u Osijeku održano je predavanje na temu *Kako tijekom studiranja steći dodatne vještine i korisna poslovna iskustva?*.

Nakon uvodnog izlaganja prof. dr. sc. Sanjice Faletar studentice diplomskog studija Informatologije, Nakladništva i Informatijske tehnologije na Odsjeku za informacijske znanosti Lucija Grgić, Klara Krnjaković i Ena Maurus podijelile su sa zainteresira-

nim studentima svoje iskustvo sudjelovanja u raznovrsnim izvannastavnim aktivnostima (sudjelovanje u radu studentskih udruga, pohađanje ljetnih škola, izlaganja na domaćim i međunarodnim konferencijama, organizacija konferencija i stručnih radionica, volontiranje i društveno angažirane aktivnosti) te im dale korisne savjete kako tijekom studija steći korisna znanja, iskustva i vještine, ali i ostvariti kontakte s potencijalnim poslodavcima.

InfoDASKA 2023

Dana 11. i 12. svibnja 2023. godine održana je 14. međunarodna konferencija *InfoDASKA* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Konferencija iz godine u godinu okuplja studente informacijskih znanosti iz Osijeka, Zadra, Zagreba i Mostara. Ove godine kolege iz Mostara kao glavnu su temu konferencije izabrali *Budućnost su informacijske znanosti*, zajedno s tri podteme – *Uloga informacijskih znanosti u izgradnji društva znanja*, *Ususret izazovu u radu s novim tehnologijama* te *Informacijske institucije u budućnosti*. Na konferenciji je sudjelovalo četvero studenata s Odsjeka za informacijske znanosti: Luka Marić (student 3. godine prijediplomskog studija Informatologije), Klara Krnjaković (studentica 2. godine diplomskog studija Informatologije i Nakladništva), Lucija Grgić (studentica 2. godine diplomskog studija Informatologije i Nakladništva) te Donata Szombathelyi (studentica 2. godine diplomskog studija Informacijske tehnologije i Nakladništva). Teme koje su izložili prvog dana konferencije bile su sljedeće:

1. *Korištenje različitih izvora informacija u svrhu ispunjavanja fakultetskih obaveza: Informacijska pismenost studenata na osječkim fakultetima* (Luka Marić)

2. *Bicikljada kao inovativan pristup promicanja čitanja, lokalne i prirodne baštine te zdravog načina života* (Klara Krnjaković)
3. *Tehnološke promjene kao izazov informacijskih ustanova: utjecaj tehnologije u poslovanju knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku* (Lucija Grgić)
4. *ChatGPT kao alat u rješavanju poslovnih izazova u hrvatskim IT tvrtkama* (Donata Szombathelyi).

Drugog dana konferencije održano je kratko predavanje bivšeg studenta Ivana Tadića, nakon čega je uslijedio Okrugli stol, gdje su studenti uz kratku raspravu razmijenili iskustva i davali prijedloge za buduće zajedničke aktivnosti (projekti, studentski klubovi, konferencije itd.). Poslije Okruglog stola, u popodnevним satima obilazila se Sveučilišna galerija i knjižnica, a potom i stari dio grada Mostara. Naposljetku, u večernjim satima održan je zabavni program i druženje.

IZLOŽBA STUDENTSKIH RADOVA PISMENOST U DIGITALNOM DOBU

U Grdskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek u lipnju je postavljena izložba postera studenata 3. godine prijediplomskog studija Informatologije Filozofskog fakulteta u Osijeku. Poster su izrađeni u okviru kolegija Pismenosti u digitalnom dobu pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Ivane Martinović i asistentice Mirne Gilman Ranogajec. Studenti koji su sudjelovali u izradi postera su: Ivona Guštin, Mirta Bošnjak, Maristela Uličnik, Ana Talan, Dominik Ivančić, Nikolina Češljar, Petra Kokalović, Ela Sotrel, Lucija Smolka i Dorotea Dražić. Izložba obrađuje različite vrste pismenosti u digitalnom dobu: digitalnu, medijsku, informacijsku, informatičku

i kritičku pismenost. Obradene su aktualne teme i fenomeni poput sigurnosti na internetu i društvenim mrežama, dezinformacije, misinformacije i lažne vijesti, medijska satira, influenceri u životima mladih i informacijski poremećaj. Izložba je nastala kao suradnja između Odsjeka za informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku i Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. Poster su rezultat nastavnog procesa, dok sama izložba pruža mogućnost opismenjavanja šire publike o gorućim temama digitalnog doba. Studentski radovi izloženi su u izložbenoj auli na katu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

CECIIS 2023

CECIIS (Central European Conference on Information and Intelligent System) stručna je europska konferencija o informacijskim i inteligentnim sustavima koja se održala u Dubrovniku od 20. do 22. rujna 2023. godine. Organizirali su je Fakultet za organizaciju i informatiku u Varaždinu (FOI), Fakultet prometnih znanosti (FPZ), Fakultet elektrotehnike i računarstva (FER) te Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija u Osijeku (FERIT). Ovogodišnja je tema *Digital human*, a na konferenciji su pozvani svi pro-

fesori, predavači, studenti i ostali stručnjaci kako bi svoje znanje mogli prenijeti na različite načine – u obliku radionica, posterskih izlaganja, prezentacija istraživanja ili u obliku trominutnoga govora (engl. *pitch*). Studentica Donata Szombathelyi, uz mentorstvo doc. dr. sc. Tomislava Jakopeca i doc. dr. sc. Josipe Selthofer, 20. rujna uspješno je predstavila rad i rezultate istraživanja na temu *The impact of using ChatGPT on employees of Croatian IT companies* u sekciji Trendovi u softverskom inženjerstvu.

Studentske nagrade

POHVALA STUDENTICI BERNARDI BOŠNJAK

Temeljem *Pravilnika o nagrađivanju i pohvaljivanju studenata* Fakultetsko je vijeće na sjednici održanoj 15. ožujka 2023. godine donijelo odluku prema kojoj je Bernarda Bošnjak, studentica 1. godine diplomskog studija Nakladništva i Informatologije, dobila najveću pohvalu (*summa cum laude*) za završeni sveučilišni prijediplomski studij Informatologije (prosjeak 4,8).

NA 60. ŠIMIĆEVIM SUSRETIMA 2023. NAGRAĐENA STUDENTICA INFORMATOLOGIJE

Studentica druge godine studija Informatologije i Hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku Nela Gulam dobila je na ovogodišnjim 60. Šimićevim susretima drugu nagradu u kategoriji mladih pjesnika studenata starosti do 25 godina. Nagradu joj je uručio član Organizacijskog odbora tih susreta prof. dr. sc. Srećko Tomas i dekan Fakulteta prof. dr. sc. Ivan Trojan, predsjednik Matice hrvatske ogranak Osijek. Nagrada se sastoji od plakete, knjige pjesama A. B. Šimića pod naslovom *Izabrane pjesme* i novčanog iznosa.

Novosti

ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

Impresum

Izdavač:

Filozofski fakultet Osijek
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Za izdavača:

Ivan Trojan

Urednici:

Maja Krtalić (2010., 2011., 2012.),
Milijana Mićunović (2013., 2014., 2015.),
Snježana Stanarević Katavić (2016.),
Jelena Lakuš (2016., 2017.),
Ines Horvat (2018., 2019., 2020., 2021),
Darko Lacović (2021., 2022.)
Ines Hocenski (2023., 2024.)

Grafičko-likovno oblikovanje:

Josipa Selthofer

Lektorica:

Maja Glušac

Tehnička podrška:

Tomislav Jakopec

Kontakt:

Odsjek za informacijske znanosti
Filozofski fakultet Osijek
Lorenza Jägerova 9
HR-31000 Osijek

Telefon:

031 494 689; telefaks: 031 212 514

URL:

<https://oziz.ffos.hr/novosti/>

Tiskana inačica: ISSN 1846-1832
Mrežna inačica: ISSN 1846-2405